

Krajowa Sekcja Pożarnictwa NSZZ "Solidarność"

Ul. Podchorążych 38

00-914 Warszawa

KSP- 66/09/2025

Warszawa 24 września 2025 r.

Pan

Marcin Kierwiński

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

Poniżej przekazuję opinię Krajowej Sekcji Pożarnictwa NSZZ "Solidarność" dotyczącą projektu ustawy o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2026–2029”

Wprowadzenie

Jako największy związek zawodowy w Państwowej Straży Pożarnej, z najwyższą uwagą zapoznaliśmy się z treścią projektu ustawy modernizacyjnej z dnia 22 sierpnia 2025 r. Dostrzegamy i doceniamy intencję ustawodawcy polegającą na zapewnieniu dalszej modernizacji infrastruktury, zakupu sprzętu, wyposażenia oraz wzmocnienia etatowej formacji. Inwestycje te są bez wątpienia potrzebne i stanowią fundament poprawy warunków służby oraz zwiększenia bezpieczeństwa obywateli. Niemniej jednak, należy zauważyć, iż niniejszy projekt po raz pierwszy w historii ustaw modernizacyjnych całkowicie pomija kwestię uposażeń funkcjonariuszy. Brak tego elementu postrzegamy jako poważny błąd strategiczny, zagrażający stabilności kadrowej Państwowej Straży Pożarnej.

Analiza finansowa projektu

Projekt zakłada łączną kwotę 13 mld zł na lata 2026–2029, z czego dla Państwowej Straży Pożarnej przewidziano 2,43 mld zł. Środki te mają zostać przeznaczone głównie na inwestycje budowlane i remonty obiektów (1,82 mld zł), zakup sprzętu transportowego (83 mln zł), sprzętu informatyki i łączności (300 mln zł), wyposażenia osobistego (2 mln zł) oraz na wzmocnienie etatowe (230 mln zł). **W całym programie nie zaplanowano jednak żadnych środków na stały wzrost uposażeń zasadniczych funkcjonariuszy PSP, co stanowi niebezpieczny precedens.**

Porównanie z poprzednimi ustawami modernizacyjnymi

W poprzednich programach modernizacyjnych wzrost uposażeń funkcjonariuszy był integralnym i nieodłącznym elementem działań.

- Program 2017–2020: całkowity budżet wynosił 9,2 mld zł, z czego 4,2 mld zł przeznaczono na wzrost uposażeń funkcjonariuszy wszystkich formacji. Dzięki temu strażacy i pozostali funkcjonariusze mogli liczyć na podwyżki średnio w wysokości ponad 600 zł brutto miesięcznie.

- Program 2022–2025: budżet programu opiewał na kwotę 10 mld zł, z czego 5,5 mld zł przeznaczono na systemowe podwyżki wynagrodzeń. Przełożyło się to na wzrost pensji średnio o 500–600 zł brutto miesięcznie na funkcjonariusza.

- Program 2026–2029 (obecny projekt): zakłada rekordową kwotę wydatków w ramach programu 13 mld zł, jednak nie przewidziano w nim ani jednej złotówki na podwyżki uposażeń. Jest to pierwszy w historii program modernizacyjny, w którym całkowicie pominięto ten kluczowy obszar.

Problemy nieuwzględnione w projekcie

1. Budżety komend a realne koszty realizacji zadań.

Jednym z najpoważniejszych mankamentów projektu jest brak korekty budżetów komend pod kątem rosnących kosztów osobowych. W 2025 roku jednostki PSP otrzymały identyczną kwotę na nadgodziny jak w roku 2024, mimo że wynagrodzenia zasadnicze wzrosły o 20%. W praktyce oznacza to, że planowane środki na nadgodziny są dziś dalece niewystarczające. Funkcjonariusze, którzy podejmują dodatkowe zadania, nie mogą mieć pewności, że ich ponadnormatywna służba zostanie w pełni zrekompensowana. Powoduje to narastanie frustracji i obniża morale służby.

2. System emerytalny funkcjonariuszy przyjętych po 2013 roku.

Nowi strażacy, którzy rozpoczęli służbę od 2013 roku, muszą pełnić służbę dłużej, nie mając przy tym uprawnień, jakie przysługiwały wcześniejszym rocznikom. Obecny projekt nie przewiduje żadnych instrumentów kompensujących tę sytuację. Brak dodatków finansowych, specjalnych gratyfikacji czy programów motywacyjnych sprawia, że wielu młodszych strażaków nie wiąże swojej przyszłości z PSP. To poważny problem w kontekście rosnącej liczby zadań i spodziewanych odejść doświadczonych funkcjonariuszy.

3. Grupy specjalistyczne – brak zachęt.

Służba w grupach specjalistycznych, np. takich jak grupy nurkowe, jest wyjątkowo trudna i ryzykowna. W przeszłości strażacy pełniący w nich służbę otrzymywali dodatkowe 2% do emerytury za każdy rok służby w tego rodzaju grupach. Obecnie nie istnieją podobne rozwiązania. Brak systemowych zachęt finansowych i emerytalnych prowadzi do malejącej motywacji i ograniczonego zainteresowania pełnieniem służby w tych kluczowych strukturach.

4. Dodatek mieszkaniowy – spóźnione wyrównanie.

Pozytywnie oceniamy wprowadzenie dodatku mieszkaniowego, jednak należy jasno stwierdzić, że jest to jedynie spóźnione wyrównanie wobec MON. Rozwiązanie to nie jest nowym mechanizmem

wsparcia, lecz prostym wyrównaniem zaległości. Nie rozwiązuje ono problemów finansowych funkcjonariuszy i nie może zastąpić realnego wzrostu uposażeń.

5. Rosnąca liczba obowiązków bez adekwatnego wsparcia.

Nowa ustawa o obronie cywilnej i ochronie ludności nakłada na PSP kolejne obowiązki, które znacząco rozszerzają zakres działań tej formacji. W projekcie modernizacji nie przewidziano jednak żadnych dodatkowych środków dla ludzi, którzy te zadania będą musieli realizować. Skutkuje to przeciążeniem kadry, a co za tym idzie obniżeniem dyspozycyjności w zakresie podstawowych zadań oraz wzrostem ryzyka wypalenia zawodowego. Strażacy są gotowi sprostać nowym zadaniom, ale nie mogą być traktowani jako niewyczerpany zasób łatający wszelkie braki i potrzeby systemu bezpieczeństwa.

Podsumowanie

Nie kwestionujemy potrzeby inwestycji w sprzęt, budynki i infrastrukturę – są one niezbędne i w pełni zasadne wpływając pozytywnie na warunki służby. Jednak modernizacja nie może ograniczać się wyłącznie do poprawy warunków lokalowych i poziomu sprzętu i wyposażenia. Bez ludzi – bez odpowiednio wynagradzanych, motywowanych i docenianych funkcjonariuszy – żadna inwestycja nie przyniesie oczekiwanych efektów. Historia pokazuje, że PSP rozwijała się nie tylko dzięki wsparciu materialnemu, ale przede wszystkim dzięki zaangażowaniu ludzi, którzy świadomie wybierali tę służbę jako swoją drogę życiową. Dziś to zaangażowanie stoi pod znakiem zapytania.

Jeśli obecny projekt ustawy nie zostanie uzupełniony o systemowe podwyżki uposażeń, istnieje poważne ryzyko odpływu kadr, spadku morale i trudności rekrutacyjnych. Najlepszy sprzęt i infrastruktura pozostaną bezużyteczne, jeśli nie będzie miał kto ich obsługiwać.

Dlatego apelujemy o natychmiastową korektę projektu ustawy i wprowadzenie do Programu odpowiedniego komponentu w zakresie wzrostu wynagrodzeń, który zawsze stanowił fundament każdej dotychczasowej modernizacji służb mundurowych.

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ SEKCJI POŻARNICTWA
NSZZ SOLIDARNOŚĆ
Bartłomiej Mickiewicz